

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 3Nt/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619010080
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Lesňáková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619010080.1

Rozhodnutie

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Silviou Lesňákovou na verejnom zasadnutí dňa 1. apríla 2019 v Liptovskom Mikuláši, takto

rozhodol:

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona súd m e n í ambulantné ochranné protialkoholické liečenie uložené M. O. X. F. R. P. S. L., nar. XX. X. XXXX v U. O., trvale bytom M., okres U. O., uložené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/151/2012 zo dňa 20. 2. 2013, právoplatným dňa 20. 2. 2013 v spojení s uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 3Nt/80/2013 zo dňa 25. 9. 2013, právoplatným dňa 25. 9. 2013, na ústavné ochranné protialkoholické liečenie.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 2T/151/2012 zo dňa 20. 2. 2013, právoplatným dňa 20. 2. 2013 bolo M. O., nar. XX. X. XXXX, uložené ústavné ochranné protialkoholické liečenie. S jeho výkonom začal dňa 27. 5. 2013 v zdravotníckom zariadení v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou. Uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 3Nt/80/2013 zo dňa 25. 9. 2013 bolo ochranné ústavné protialkoholické liečenie zmenené na ambulantné. Keďže odsúdený bol dodaný do ďalšieho výkonu trestu, z ktorého bol prepustený dňa 18. 6. 2014, s výkonom ambulantného ochranného liečenia začal dňa 17. 9. 2014 v privatej ambulancii Liptovský Mikuláš u O.. V. O.. Odo dňa 18. 1. 2016 začal s jeho výkonom v zdravotníckom zariadení Vitawell, spol. s r. o., u O.. N. Z..

Podaním doručeným súdu dňa 28. 2. 2019 ošetrojúca psychiatrička O.. N. Z. podala správu o priebehu ochranného liečenia, v ktorej navrhla zmeniť ambulantné ochranné protialkoholické liečenie u M. O. na ústavné. Z podrobnej správy vyplýva, že od podania poslednej správy zo dňa 6. 4. 2018 M. O. nechodil riadne na kontroly. Dňa 30. 5. 2018 sa dostavila jeho matka, ktorá uviedla, že bol prepustený z psychiatrického oddelenia so záverom poruchy psychiky a správania zavinené alkoholom, stav po solitárnom epileptickom záchvate, prijatý v ťažkej ebriete. Mal doporučené užívať medikamenty. Psychiatrička v danom období zvažovala návrh na ústavné liečenie. Dňa 8. 6. 2018 sa M. O. na kontrolu nedostavil, bol opäť predvolaný. Psychiatrička informovala matku o zvažovaní návrhu na ústavné liečenie. M. O. sa dostavil na kontrolu dňa 18. 8. 2018. Pri vyšetrení alkohol negoval, ale vzhľadom na zápach po alkohole, užitie alkoholu priznal. K návrhu na ústavné liečenie mal odmietavý postoj, pretože si chcel nájsť prácu, dať do poriadku zdravotné poistenie. Podľa objektívnych údajov nikde nevydrží dlho pracovať. Požíva alkohol. Jeden liek odmietol vzhľadom na nedostatok financií, bol mu vydaný liek na upokojenie. Javil známky požitia alkoholu. Na doporučenú kontrolu 20. 6. 2018 neprišiel. Na kontroly v dňoch 20. 6. 2018, 10. 7. 2018 a ani 20. 7. 2018 sa nedostavil, napriek predvolaniu. Dňa 14. 8. 2018 sa dostavil sám. Povedal, že bol chorý, býval v záhradnej chatke, preto nemohol prísť. Sem tam býva u rodičov, ktorí ho už z domu vyhodili pre alkohol. Prehlásil sa do inej zdravotnej poisťovne. Chce ísť pracovať, žije z toho, čo má zarobené. Dal si pivo. Ráno, keď si zapáli, roztrasie sa mu pravá ruka, keď si dá pivo, ruka sa mu prestane triasť. Psychiatrička konštatovala, že je z dychu cítiť zbytkový alkohol, nevyklučuje odvykací stav. Bol upozornený na podanie návrhu na ústavné liečenie, avšak nemá vyrovnaný dlh v zdravotnej poisťovni, z ktorej odišiel. Bola mu stanovená kontrola o 2 týždne. Dňa 20. 11.

2018 mu bolo zaslané predvolanie na ambulantnú kontrolu. Prišiel až dňa 4. 12. 2018 s tým, že alkohol nepožíva. Mal chrípku, preto išiel k rodičom. Uvažoval aj o dobrovoľnej ústavnej protialkoholickej liečbe. Abstinovať sa mu nedarí. Uviedol, že návrh na ústavné protialkoholické liečenie si príde dať vypísať. Ošetrojúca psychiatrická stanovila objektívny záver s tým, že je triezvy. Nepopieral craving po alkohole. Ruky sa mu netrasú. Bol prístupnejší návrhu na ústavné liečenie. Skonštatovala, že zatiaľ ambulantná liečba svoj účel neplní. Konštatovala opakované abúzy alkoholu aj pobyt na psychiatrickom oddelení, po ambulantnom neurologickom vyšetrení pre epileptický záchvat s podozrením na rozvoj do delíria, odkiaľ bol prepustený dňa 9. 10. 2018. O tom, že sa podá návrh na ústavnú formu protialkoholického liečenia bola poučená aj jeho matka, pretože ambulantná liečba nie je dostačujúca. Pacient nespolupracuje, je silne závislý od alkoholu. Navrhla protialkoholické liečenie ústavnou formou pre poruchy psychiky a správania zavinené alkoholom, syndróm závislosti od alkoholu. Vzhľadom na uvedené ošetrojúca psychiatrická odporučila zmenu ambulantnej formy liečenia na ústavnú.

Súd vo veci nariadil verejné zasadnutie, na ktorom navrhovateľka O.. N. Z. zotrvala na podanom návrhu a doplnila, že pacienta prevzala od O.. O., ktorá odišla do dôchodku. Vzhľadom na stavy závislosti alkoholu v kombinácii s depresívnym syndrómom u neho je žiaduce, aby sa preliečil ústavne. Naposledy bol v ambulancii dňa 4. 12. 2018. Ústavné liečenie navrhla aj z toho dôvodu, že za celý priebeh ambulantnej liečby nezaznamenali zlepšenie. V ambulancii bol vedený terapeuticky a bola mu predpisovaná aj medicínska liečba. Na krátku dobu sa stav zlepšil, ale podľa jej názoru stále pretrváva baženie po alkohole. V decembri 2018 bol prístupný dobrovoľnému absolvovaniu ústavného liečenia po tom, čo si vybaví svoje záležitosti, avšak odvtedy sa už do ambulancie nedostavil. Počas aktivačných prác, keď bol pod dozorom, nepožíval alkohol, pretože sa bál, že bude podrobený dychovým skúškam, mal rešpekt. V dôsledku požívania alkoholu dochádza aj k zmenám osobnosti. Ťažko prejudikovať, ako dopadne liečba. Po absolvovaní ústavnej liečby je možné očakávať, že do budúcnosti by mala byť štartovacím momentom pre zmenu a rozhodne by nemal byť bez liečby. Vyjadrila obavu, že ak by ostal v tomto štádiu bez zmeny, tak vplyv alkoholu na jeho osobnosť a následné zmeny by mohli viesť až ku suicidálnym myšlienkam a pokusom. Zo svojich skúseností má vedomosť, že niektorým pacientom taká zmena pomohla a držia sa, takže účel ústavného liečenia sa dá aj teraz dosiahnuť. U pacienta sú už nejaké organické zmeny. Ak by sa mu však podarilo abstinovať aspoň 2 roky, mohlo by dôjsť u neho k pozitívnym zmenám osobnosti.

M. O. nesúhlasil s návrhom psychiatricky a namietal, že ochranné liečenie u neho neplní účel. Podľa jeho názoru zmena liečby u neho nebude mať žiaden účinok. Môže absolvovať aj niekoľko ústavných liečení a keď sa rozhodne, že si alkohol dá, tak si ho dá. Vyjadril sa, že k lekáreke bude chodiť podľa potreby, ale ústavná liečba podľa neho nemá význam. Na kontroly nechodil pravidelne a v určenom čase, lebo uprednostnil napr. pomoc kamarátom, aktivačné práce, alebo sa mu niečo stalo, buď choroba alebo úraz. Tiež chodil s kamarátmi privyrobiť si na stavby. Chcel požiadať aj o zrušenie ambulantnej liečby, pretože nespĺňa účel. Vyržal nepiť 2 až 3 mesiace, ako kedy, najmä keď mal robotu, tak nepil. K O.. O. chodil pravidelne, ale nepamätal si, kedy presne, lebo má výpadky pamäte. Ako často chodil k O.. Z. pred rokom 2018 nevedel, ale keď sa dalo, prišiel. Je pravdou, že chcel dobrovoľne absolvovať ústavné liečenie, vtedy mal taký pocit, ale zmenili sa veci v rodine a teraz rozmýšľal, že by išiel niekde za dobrovoľníka do kláštora, kde sa nesmie piť.

Podľa § 74 ods. 1 Trestného zákona, ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantnom zariadení.

Z obsahu spisového materiálu vrátane pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, najmä odôvodnenia rozsudku sp. zn. 2T/151/2012 zo dňa 20. 3. 2012, ktorým bolo M. O. uložené ochranné liečenie, ako aj z lekárskeho správ (č. I. 122 spisu) a návrhu ošetrojúcej psychiatricky vyplynulo, že M. O. trpí na syndróm závislosti od alkoholu (diagnóza F 10.2). Jeho problémy s nadmerným požívaním alkoholu sú dlhodobého charakteru. K samotnému uloženiu ochranného liečenia došlo z

dôvodu spáchania skutku násilnej povahy v stave pod vplyvom návykovej látky (kvalifikovaný ako prečin opilstva). Ústavná forma liečenia po jej absolvovaní bola zmenená na ambulantnú dňa 25. 9. 2013.

Zo správy súčasnej ošetrojúcej psychiatričky O.. Z. k priebehu ambulantného ochranného liečenia zo dňa 19. 1. 2017 vyplýva, že M. O. u nich nastúpil ambulantné ochranné protialkoholické liečenie dňa 16. 1. 2016 z dôvodu odchodu pôvodnej ošetrojúcej psychiatričky O.. O. do dôchodku. Podľa dostupnej dokumentácie bol na kontrole naposledy dňa 27. 4. 2015. Pacient bol opakovane predvolaný v decembri 2015 s tým, že sa na kontrolu dostavil 18. 1. 2016 a podal správu o genéze jeho liečenia a zmene pobytu. V tom čase bol na aktívnych prácach, kde očakával, že bude podrobený dychovej skúške. Nepoprel občasný konzum alkoholu. Súhlasil s užívaním liekov. Neboli prítomné odvykacie príznaky alkoholu. Na ďalšiu kontrolu sa dostavil dňa 11. 3. 2016, bol predvolaný na kontrolu v apríli 2016, avšak sa dostavil až dňa 23. 12. 2016. Priznal užitie alkoholu. Nesúhlasil s návrhom na prípadné opakované ústavné liečenie. Ošetrojúca psychiatrička odporučila pokračovať v ambulantnom liečení. Zo správy zo dňa 9. 4. 2018 vyplýva, že M. O. sa podroboval ambulantnej ochrannej liečbe. Na kontroly sa snažil chodiť pomerne pravidelne, pokiaľ mu to umožňovalo pracovné zaradenie. Za účelom objektivizácie správania sa M. O. a konzumu alkoholu udržiavala ambulancia kontakt s matkou. Psychiatrička konštatovala, že ochranné liečenie zatiaľ svoj účel nesplnilo a je potrebné v ňom ešte pokračovať.

Zo správy o povesti z miesta trvalého pobytu vyplýva, že jeho pobyt je vedený na Obecnom úrade Jakubovany 21. V obci sa krátkodobo ani dlhodobo nezdržiava. Nemajú žiadne informácie o mieste jeho súčasného pobytu. Z odpovede na lustráciu priestupkov vyplýva postihnutie pre priestupok proti občianskemu spolunažívaniu zo dňa 24. 1. 2015. Z odpovede na lustráciu v GP vyplýva, že proti M. O. sa aktuálne nevedie žiadne trestné konanie. Podľa odpisu registra trestov posledný záznam je z trestného konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 2T/151/2012, ktorým okrem iného bolo M. O. uložené aj ochranné protialkoholické ústavné liečenie.

Napriek skutočnosti, že M. O. sa od 17. 9. 2014 podroboval ambulantnej protialkoholickému liečbu najprv u O.. O. a následne u O.. Z., nie je v liečbe dôsledný, nedostavuje sa na ňu pravidelne a vyskytujú sa u neho známky požívania alkoholu aj pri kontrolách, aj v nedávanej minulosti bol hospitalizovaný v stave ťažkej ebriety. Pre tieto skutočnosti ošetrojúca psychiatrička vyhodnotila, že aktuálne uložená ambulantná forma liečenia neplní svoj účel a je potrebné ju zmeniť na ústavnú formu liečenia.

Vykonaným dokazovaním, predovšetkým správami a výpoveďou psychiatričky O.. N. Z., ako aj M. O. mal súd preukázané, že ambulantná forma uloženého ochranného protialkoholického liečenia neplní svoj účel, nie je postačujúca vzhľadom na značné výkyvy v dodržiavaní abstinencie pacientom, pokračujúce pitie alkoholu, čomu nasvedčovali aj závery jednotlivých kontrol a hospitalizácia na psychiatrickom oddelení po epileptickom záchvate v stave ťažkej opilosti. Všetky okolnosti doterajšieho výkonu ochranného liečenia u M. O. nasvedčujú tomu, že u neho dochádza postupom času v dôsledku požívania alkoholu k zmenám osobnosti a tiež k organickým zmenám na mozgu, ktorých bežným prejavom sú epileptické záchvaty, depresie, samovražedné sklony. Aj napriek tomu, že ošetrojúca psychiatrička nemôže presne určiť, aký bude výsledok ústavného ochranného liečenia, je dostatočne odborne erudovaná osobou na to, aby na základe svojich dlhoročných skúseností vyhodnotila, že po absolvovaní ústavného liečenia je možné očakávať pozitívnu zmenu v prístupe M. O. k užívaniu alkoholu a v súčasnom štádiu by rozhodne nemal byť bez adekvátnej liečby. Keďže je potrebné zabezpečiť stabilizáciu a zlepšenie zdravotného stavu M. O. a je zrejme, že ambulantná liečba je v súčasnosti u neho už nepostačujúca, preto súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že návrhu navrhovateľky O.. N. Z. vyhovel a zmenil u M. O. ambulantné ochranné protialkoholické liečenie na ústavné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do troch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline.